

Organizačný poriadok, Kapitola č. 12 VÝCHOVA

verzia	02
dátum platnosti	09.10.2020
dátum účinnosti	15.10.2020
schválil	Náčelníctvo SLSK
autor	Jakub Bežilla, Ján Mitrík
predkladateľ/navrhovateľ	Matej Móder

Poslaním skautingu je prispieť k plnému rozvoju mladého človeka.

Rozvíjame jeho vedomosti, schopnosti a postoje v telesnej, intelektuálnej, citovej, sociálnej, duchovnej a charakterovej oblasti.

Slovenský skauting je členom svetových organizácií WOSM a WAGGGS.

História predošlých verzií			
číslo verzie	účinnosť od	účinnosť do	autor
01		14.10.2020	Jakub Bežilla, Ján Mitrík
02	15.10.2020		
03			

Zoznam príloh		
číslo	názov prílohy	počet strán
Príloha č. 01	Odkazy na zdroje a užitočné materiály	1
Príloha č. 02	Schéma systému výchovy SLSK	1
Príloha č. 03	Sumár právomocí hodností k programu	1

PREAMBULA

Náčelníctvo SLSK (ďalej len „N-SLSK“) v súlade so stanovami Slovenského skautingu schválenými na XVII. sneme v Banskej Bystrici dňa 08.10.2017 vydáva Organizačný poriadok, Kapitola č. 12 – Výchova (ďalej len „OP“):

ÚVODNÉ USTANOVENIA

I. Účel vydania OP

1. Táto kapitola OP popisuje výchovu, výchovný program Slovenského skautingu (ďalej len SLSK) a spôsob implementácie a obnovy výchovného programu SLSK.

II. Výchova

1. Pod výchovou v SLSK sa rozumie celý rámec tvorby, realizácie a vyhodnocovania aktivít a činností realizovaných členmi v SLSK.
2. Výchova sa delí na:
  - a. výchovný program - zahŕňa celú výchovnú ponuku a všetky aktivity realizované v oddieloch a družinách,
  - b. programový cyklus – zahŕňa samotný plán a proces tvorby, realizácie a vyhodnocovania.
3. Schematické zobrazenie výchovy v SLSK sa nachádza v prílohe č. 02: Schéma systému výchovy SLSK
4. Výchova v SLSK sa riadi siedmimi kľúčovými princípmi. Skauting podľa nich má:
  - a. byť zameraný na mladých,
  - b. vychovávať,
  - c. rozvíjať aktívnych občanov,
  - d. byť lokálne prispôsobený a univerzálne jednotný,
  - e. byť aktuálny a relevantný,
  - f. byť otvorený všetkým,
  - g. byť atraktívny, podnetný a zmysluplný pre členov.

VŠEOBECNÉ A OSOBNÉ USTANOVENIA

III. Výchovný program

1. Výchovným programom sa myslí všetko, čo mladí ľudia v skautingu robia (aktivity), ako to robia (výchovná metóda) a dôvod prečo to robia (poslanie).
2. Cieľom výchovného programu SLSK je plne rozvinutý človek a aktívny občan. Tento cieľ vychádza z poslania SLSK, ktorým je:
  - a. výchova mladých, aby dosiahli plný charakterový, citový, telesný, intelektuálny, sociálny a duchovný rozvoj;
  - b. výchova zodpovedných občanov a aktívnych členov miestnych, národných a medzinárodných spoločenstiev.
3. Výchovná metóda je prostriedok ako realizovať skautskú činnosť a zahŕňa osem prvkov: sľub a zákon, učenie sa činnosťou, družinový systém, symbolický rámec, osobné napredovanie, život v prírode, zapojenie komunity a podporu od dospelých.
4. Kvalitný výchovný program oddiel dosahuje pomocou zapojenia všetkých prvkov skautskej metódy do svojej činnosti. Skautská metóda platí pre všetky vekové skupiny mladých ľudí.
5. Oblasť rozvoja sú vo všetkých vekových kategóriách nasledovné:
  - a. rozvoj charakteru,
  - b. telesný rozvoj,

- c. intelektuálny rozvoj,
  - d. sociálny rozvoj,
  - e. emocionálny rozvoj,
  - f. duchovný rozvoj.
6. Výchovný program z pohľadu toho, kto ho vytvára, sa delí na:
- a. programovú ponuku,
  - b. vlastné aktivity.

IV. Programová ponuka – všeobecné zásady

1. Programová ponuka jednoduchými slovami ukazuje smer výchovného programu: akého človeka sa Slovenský skauting snaží vychovať, na čo kladie vo výchove dôraz. Programová ponuka konkretizuje poslanie a princípy skautingu. Od výchovných cieľov pre všetky vekové skupiny sa odvíja programová ponuka.
2. Tvorbu, implementáciu, revíziu a úpravy programovej ponuky má na starosti Programová rada SLSK.
3. Každý činovník v SLSK a špeciálne vodcovia oddielov sa má so znením programovej ponuky zoznámiť. Programová ponuka je prezentovaná v dôležitých výchovných materiáloch, ktoré publikuje SLSK ako aj na všetkých vzdelávacích stupňoch a voľných vzdelávacích kurzoch, ktoré SLSK organizuje.
4. Programová ponuka je tvorená programovými prvkami. Delia sa na:
  - a. Stupne napredovania (“napredovanie”) – ide o základný kameň programovej ponuky a osobného rastu celkovo. Obsahujú súbor úloh a aktivít, ktoré mladí plnia dlhodobejšie, často v rozmedzí 2-3 rokov. Ich ciele vychádzajú zo šiestich oblastí rozvoja a vždy sú prispôbené vekovej kategórii. Úlohy plnia chlapci a dievčatá na stretnutiach družiny alebo oddielu, na skautskom tábore i počas svojho bežného života.
  - b. Odborky (“zdokonaľovanie”) – obsahujú úlohy z rôznych oblastí, ktoré je potrebné splniť na dosiahnutie určitého stupňa odbornosti, pričom sú prispôbené charakteristikám a potrebám vekovej kategórie. Ich hlavnou doplnkovou úlohou vo výchovnom programe je teda zdokonaľovanie konkrétnych zručností a schopností členov.
  - c. Výzvy (“prekonávanie”) – vedú k zdolaniu, prekonaniu určitej náročnej skúšky. Nútia mladých vykročiť za prah vlastnej pohodlnosti, prípadne ich učia pozitívnemu návyku. Stavajú ich často do situácie, v ktorej nie sú každý deň.
  - d. Voľné programové moduly (“doplnenie”) – sú voliteľné doplnky programu, ktorými si členovia môžu rozšíriť svoje vedomosti a zručnosti vo vybranej oblasti. Do tejto kategórie sa radia špecifické časti programovej ponuky, ktoré sa nedajú priamo zaradiť k stupňom napredovania, výzvam alebo odborkám.
  - e. Najvyššie programové ocenenia (“ukončenie”) – ide o najvyššie méty, ktoré sa dajú v programe jednotlivých vekových kategórií dosiahnuť. Predstavujú zjednotený súbor stupňov napredovania, odboriek, výziev a iných podmienok a úloh, ktoré je potrebné splniť. Ich plnenie je dlhodobé a vyžaduje vytrvalosť a odhodlanie. Pre vodcov a lídrov, ktorí mladých vedú, sú pomôckou, čo všetko by mali jednotlivé vekové kategórie absolvovať.
5. Všetky programové prvky sú znázornené vlastnou grafikou, ktorá sa vo forme nášivky našiva na skautskú rovnošatu. O tvaroch a umiestnení nášiviek pojednáva 15. kapitola Organizačného poriadku – Rovnošata.
6. Všetky programové prvky okrem výziev a najvyšších programových ocenení je možné uznať aj spätne. Člen prípadne spätne uznanie preberá s radcom, lídrom, vodcom, inštruktorom alebo inou poverenou osobou.

7. Každá veková kategória má možnosť plniť jej určenú programovú ponuku. Zároveň môže bez obmedzení plniť programovú ponuku všetkých mladších vekových kategórií. Vodca alebo inštruktor môže umožniť členovi plniť programovú ponuku aj starších vekových kategórií.
8. Okrem programových prvkov patria do programovej ponuky tiež ďalšie aktivity a iniciatívy Programovej rady SLSK, ponúkané nižším organizačným zložkám.

Právomoci upravovať programové prvky

9. Jednotlivé hodnosti majú nasledujúce právomoci upravovať podmienky programových prvkov:
  - a. Radca
    - i. Stupne napredovania: pre víčatá a včielky, pre skautov a skautky
    - ii. Odborky: pre víčatá a včielky, pre skautov a skautky
    - iii. Voľné programové moduly: pre víčatá a včielky, pre skautov a skautky
  - b. Líder
    - i. Stupne napredovania: pre víčatá a včielky, pre skautov a skautky, pre rangerov a rangerky
    - ii. Odborky: pre víčatá a včielky, pre skautov a skautky
    - iii. Voľné programové moduly: pre víčatá a včielky, pre skautov a skautky, pre rangerov a rangerky
  - c. Vodca
    - i. Stupne napredovania: pre všetky vekové kategórie
    - ii. Odborky: pre všetky vekové kategórie
    - iii. Výzvy: pre všetky vekové kategórie
    - iv. Voľné programové moduly: pre všetky vekové kategórie
    - v. Najvyššie programové ocenenia: Vlčí skaut, Medvedí skaut
  - d. Inštruktor: má rovnaké právomoci ako vodca
10. Výnimku ohľadom udelenia najvyššieho programového ocenenia Orlí skaut má právo udeliť jedine aktuálny predseda Programovej rady.
11. Celkový sumár právomoci jednotlivých hodností vzťahujúcich sa k výchovnému programu sa nachádza v prílohe č. 03: Sumár právomocí hodností k programu

V. Programová ponuka – špecifiká vekových kategórií

Predškolační – špecifiká programovej ponuky

1. Do tejto vekovej kategórie sa radia členovia vo veku 0 až 6 rokov. Predškolační tvoria vekovú kategóriu, ktorá sa od ostatných odlišuje hlavne v tom, že fungujú s rodičmi a len ojedinele sa stretávajú na schôdkach. Ako veková kategória však majú veľký zmysel, lebo deti sa učia novým zručnostiam a zároveň sa upevňuje vzťah detí s rodičmi pri spoločnom zaujímavom programe. Zároveň skautský program s rodičmi deti pripraví na neskoršiu činnosť v oddiele víčat či včielok.
2. Pre vekovú kategóriu predškolačkov je preferované fungovanie s ich rodičmi v skautskom duchu. Organizovanie do klasických skautských družín sa plošne neodporúča. Vo vybraných špecifických prípadoch je to na zvážení vodcu.
3. Špecifiká programovej ponuky pre predškolačkov:
  - a. Stupne napredovania: Ako stupne napredovania sa u predškolačkov používajú Aktivitové karty, súbor pracovných listov, ktoré si predškolační plnia spolu s rodičmi.
  - b. Výzvy: Predškolační si môžu plniť výzvy, ktoré sú inšpirované výzvami starších vekových kategórií. Patrí sem výzva Malý modrý život.

Víťatá a včielky – špecifiká programovej ponuky

4. Do tejto vekovej kategórie sa radia členovia vo veku 7 až 10 rokov. Pre víťatá a včielky je dôležitá dobrá nálada, priateľstvá a učenia sa novým zručnostiam. To sa učia pomocou hier, výletov a táborov, na ktorých sa zvyčajne využívajú rozprávkové témy. Deti sa stávajú nebojácnymi rytiermi, veselými objaviteľkami alebo tajuplnými škriatkami. Pomocou hier a rozprávok sa učia lepšie vychádzať s rovesníkmi, počúvať starších, rozvíjať kreativitu a zručnosti. Víťatá a včielky zvyčajne fungujú v družinách.
5. Špecifiká programovej ponuky pre víťatá a včielky
  - a. Stupne napredovania: Pre víťatá a včielky sú určené stupne napredovania s názvom Vlčia stopa. Chlapci a dievčatá si postupne plnia štyri stupne Vlčej stopy – Vlčie mláďa, Tajomná džungľa, Slobodný lovec a Mauglí človek. Úlohy si víťatá a včielky plnia najčastejšie spolu so svojimi kamarátmi z družiny. Plnenie jedného stupňa zaberá približne rok činnosti, ak dieťa splní potrebný počet úloh, môže prejsť na ďalší stupeň. Každý stupeň ma príslušnú nášivku, ktorú deti dostanú po splnení stupňa. Užitočnou pomôckou pri plnení Vlčej stopy je Praktická príručka pre včielky a víťatá, ktorá je zameraná na základné informácie o skautingu a skautskú prax.
  - b. Odborky: U víťat a včielok majú mnohé odborky rozprávkový charakter (Žabí princ, Hobit) alebo sa už zameriavajú na konkrétne reálne oblasti, na ktoré neskôr nadväzujú aj skautské odborky (Táborník, Hvezdár). Odborky pre víťatá a včielky sú vhodné na individuálne aj skupinové plnenie. Majú len jeden stupeň.
  - c. Výzvy: Víťatá a včielky majú možnosť vybrať si z ponuky výziev, ktoré je možné plniť na tábore, výletoch či počas školského roka.
  - d. Najvyššie programové ocenenie pre víťatá a včielky má názov Vlčí skaut.
6. Programovú ponuku pre víťatá a včielky bližšie popisujú príslušné programové príručky: Príručka pre víťatá a včielky 1 a 2; Program víťat a včielok v kocke.

Skauti a skautky – špecifiká programovej ponuky

7. Do tejto vekovej kategórie sa radia členovia vo veku 11 až 14 rokov. Pre skautky a skautov je dôležité objavovanie – nielen nových území, ale aj nových priateľstiev, životných výziev a hodnôt. V tomto veku sa učia mladí získať sebadôveru a skúsenosti vlastnými zážitkami. Učia sa z nezdarov a tešia sa z úspechov. Preto je pre skautskú vekovú kategóriu vytvorená celá programová ponuka v duchu dobrodružstva, objavovania a priateľstiev. Skauti a skautky zvyčajne fungujú v družinách.
8. Špecifiká programovej ponuky pre skautov a skautky
  - a. Stupne napredovania
    - i. Nováčik: Po vstupe do skautského oddielu je pre nových skautov a skautky určená príručka Nováčik, ktorá obsahuje základné informácie o skautingu (história, symbolika, skautská prax...). Plnenie Nováčika trvá približne 3 – 6 mesiacov. Vo väčšine skautských oddielov po prejení Nováčika nasleduje tzv. nováčikovská skúška, ktorá preverí potrebné zručnosti a vedomosti skauta. Splnenie nováčikovskej skúšky umožní skautovi či skautke začať plniť stupne Skautského chodníka. Absolvovanie Nováčika nie je na skautskej rovnošate znázornené žiadnou nášivkou. Tradične sa úspešným nováčikom odovzdáva skautská šatka vekovej kategórie, rovnako ale poslúži aj iná oddielová insígnia.
    - ii. Skautský chodník: Stupne napredovania pre skautskú vekovú kategóriu majú názov Skautský chodník a tvoria ich tri časti: Prvý skaut, Neznáme cesty a Posledný vrchol. Na splnenie každého stupňa potrebujú skauti a skautky

približne jeden rok. So zvyšujúcou náročnosťou úloh sa taktiež mení i možnosť výberu úloh a celých kapitol. Kým v stupni Prvý skaut sú kapitoly a úlohy jednotné pre všetkých, v stupni Posledný vrchol môžu členovia uprednostniť kapitoly, ktoré ich zaujímajú. Skautský vodca môže vždy kapitoly a úlohy prispôbiť schopnostiam členov.

- b. Odborky: Okrem niekoľkých výnimiek majú odborky pre skautov a skautky dva stupne – zelený je motivačný a pomáha objaviť konkrétnu oblasť. Červený stupeň už ide v oblasti hlbšie a ten, kto ho získava, nadobúda väčšiu odbornosť, znalosti, zručnosti, objavuje vzájomné súvislosti a zmysel danej oblasti. Je možné plniť červený stupeň bez splnenia zeleného stupňa, ak to konkrétna odborka nevyžaduje.
  - c. Výzvy: Väčšina výziev pre skautskú vekovú kategóriu je naviazaná na stupne napredovania – Skautský chodník. Po splnení určitej kategórie v každom stupni sa skautovi či skautke odomkne jedna z výziev. Tento systém odomykania je odporúčaný, nie povinný.
  - d. Najvyššie programové ocenenie pre skautov a skautky má názov Medvedí skaut. Splniť ho je možné do 16. narodenín.
9. Programovú ponuku pre skautov a skautky bližšie popisujú príslušné programové príručky: Nováčik, Prvý skaut, Neznáme cesty, Posledný vrchol, Radcovský zápisník.

Rangeri a rangerky – špecifiká programovej ponuky

10. Do tejto vekovej kategórie sa radia členovia vo veku 15 až 18 rokov. Rangeri a rangerky už najčastejšie zaujíma reálny život, skúsenosti a príbehy. Preto majú možnosť v rámci svojich projektov, expedícií a osobného napredovania zažívať skutočný svet. Je pre nich dôležité klásť dôraz na výber cieľov a určenie krokov k ich dosiahnutiu, na osobné napredovanie, zdolávanie výziev a prekážok. Rangeri a rangerky fungujú samostatne aj v družinách, odporúčané je ale práve fungovanie v družine.
11. Špecifiká programovej ponuky pre rangerov a rangerky
- a. Stupne napredovania
    - i. Nováčik: Podobne ako pri skautskej vekovej kategórii je pre členov a členky, ktorí do SLSK vstúpili v rangerskom veku, určená príručka Nováčik, ktorá je bližšie popísaná v časti 5, článku 8, odseku a, písmeno i.
    - ii. Rangerský horizont: Tieto stupne napredovania pre rangerskú vekovú kategóriu sa vyznačujú omnoho väčšou voľnosťou vo výbere úloh a cieľov. Program je nastavený tak, že ho môžu plnohodnotne plniť rangerské družiny, ale aj dvojice či jednotlivci. Rangerský horizont sa skladá z troch častí: Osobný rast, Expedícia a Projekt. Na splnenie Rangerského horizontu potrebuje ranger či rangerka približne 3-3,5 roka.
  - b. Odborky: Rangerom a rangerkám sú určené rovnaké odborky ako skautskej vekovej kategórii.
  - c. Najvyššie programové ocenenie pre rangerov a rangerky má názov Orlí skaut. Splniť ho je možné do 20. narodenín.
12. Programovú ponuku pre rangerov a rangerky bližšie popisujú príslušné programové príručky: Rangerský horizont, Radcovský zápisník.

Roveri a roverky – špecifiká programovej ponuky

13. Do tejto vekovej kategórie sa radia členovia vo veku 19 až 24 rokov. Hlavným motívom roverskej vekovej kategórie je reálny život a služba. Roveri a roverky budujú správne životné návyky a samostatne pracujú na cieľoch, ktoré si sami stanovujú. Typické pre nich je tiež putovanie, cestovanie, adrenalín a hľadanie nových ciest životom. Roveri a roverky môžu fungovať v družinách, ale aj samostatne – je to na ich rozhodnutí a preferencii.

14. Špecifiká programovej ponuky pre roverov a roverky
- a. Stupne napredovania
    - i. Nováčik: Podobne ako pri skautskej vekovej kategórii je pre členov a členky, ktorí do SLSK vstúpili v roverskom veku, určená príručka Nováčik, ktorá je bližšie popísaná v časti 5, článku 8, odseku a, písmeno i.
    - ii. Roverský svet: Tieto stupne napredovania Na začiatku plnenia Roverského sveta čakajú roverov a roverky 2 skúšobné mesiace. Potom nasledujú 2 roky samotného plnenia Roverského sveta. Roveri a roverky si nastavujú svoje ciele osobného rozvoja, ktoré sa zameriavajú na službu sebe, iným alebo Bohu – nimi vytvárajú dobré životné návyky. V tomto období môžu taktiež využiť pomoc tútora či mentora podľa svojej vôle. V závere prichádza opäť čas na vyhodnotenie s tútorom a rozhodnutie, kde chce slúžiť po skončení Roverského sveta. Na splnenie Roverského sveta potrebuje rover či roverka približne 2,5 roka.
    - iii. Roverská cesta: Ide o vysoko individualizovaný program, ktorého cieľom je naštartovanie samostatného rastu rovera či roverky. Roverská cesta má originálnu podobu pre každého pútnika (rovera) podľa jeho individuálnych potrieb. Jej podobu spoločne tvoria tútor a pútnik. Hlavnými prostriedkami Roverskej cesty sú osobný vzťah medzi pútnikom a tútorom, osobný príklad, diskusie, vigílie, dôkazy. Symbolický rámec predstavujú dve brány a päť ciest.
  - b. Odborky
    - i. Roverské odborky: Vyznačujú sa vyššou náročnosťou či nutnosťou byť starší ako 18 rokov. Majú iba červený stupeň.
    - ii. Expertske odborky: Poukazujú na vysokú odbornosť v jednej z piatich odborkových oblastí (Dobrovoľníctvo a občianstvo, Príroda, Šport, Umenie a kultúra a Zručnosti). Tieto oblasti pod sebou zahŕňajú skautsko-rangerské i roverské odborky.
  - c. Najvyššie programové ocenenie pre roverov a roverky má názov Orlí skaut. Splniť ho je možné do 20. narodenín.
15. Programovú ponuku pre roverov a roverky bližšie popisujú príslušné programové príručky.

Dospelí skauti a skautky – špecifiká programovej ponuky

16. Do tejto vekovej kategórie sa radia členovia a členky vo veku 25 a viac rokov. Ich činnosť spočíva hlavne v príprave skautského programu pre mladšie vekové kategórie a v ďalších podporných aktivitách (administratíva, materiálové zabezpečenie...).
17. Programovú ponuku pre dospelých skautov a skautky popisujú príslušné programové príručky a 20. kapitola OP.

Vodnoskautský program – špecifiká programovej ponuky

18. Pod názvom vodní skauti a skautky sa chápu členovia všetkých vekových kategórií, ktorých činnosť je z väčšej miery zameraná na vodácke zručnosti. Používajú vlastnú terminológiu a k dispozícii majú aj niekoľko vlastných programových prvkov.
19. Špecifiká programovej ponuky pre vodných skautov a skautky
- a. Vodnoskautské odborky, výzvy a voľné programové moduly: Niektoré odborky a výzvy sú priamo inšpirované vodnoskautským programom. Tieto programové prvky si môžu plniť aj tí, ktorí nie sú členmi vodnoskautských oddielov.
  - b. Stupne napredovania
    - i. Modrý nováčik: Pre vodných skautov a skautky je k dispozícii variant príručky Nováčik s názvom Modrý nováčik. Príručky majú v mnohom rovnaký obsah,

Modrý nováčik obsahuje niekoľko kapitol upravených pre členov vodnoskautských oddielov.

- ii. Skautský chodník: Pre stupne napredovania Skautský chodník je pripravená doplnková príručka s alternatívnymi kapitolami pre vodných skautov a skautky.
  - iii. Rangerský horizont: Vodní skauti a skautky majú možnosť plniť napredovanie Rangerský horizont bez dodatočných zmien.
20. Vodní skauti a skautky môžu plniť všetky ďalšie programové prvky podľa svojej vekovej kategórie bez obmedzenia.
21. Programovú ponuku pre vodných skautov a skautky bližšie popisujú príslušné programové príručky.

VI. Vlastné aktivity

1. Pod vlastnými aktivitami sa myslia aktivity, hry, výlety, rituály, obrady, etapové hry, práca, športy a všetka činnosť realizovaná v družinách a oddieloch, ktorá nespadá pod programovú ponuku SLSK.
2. Vlastné aktivity sú dôležitá súčasť výchovy v SLSK a spoločne s programovou ponukou tvoria základ kvalitného výchovného procesu.
3. Medzi základné vlastné aktivity patrí skladanie skautského sľubu, život podľa skautského zákona, pravidelná družinová činnosť prepojená s programovou ponukou.
4. Každý oddiel Slovenského skautingu používa buď programovú ponuku SLSK, vlastný program, ktorý sa vlastným spôsobom usiluje dosiahnuť kvalitný výchovný program SLSK využívaním skautskej metódy, alebo kombináciu oboch.
5. Pri vytváraní vlastných oddielových programových prvkov (napr. odboriek, výziev...) je potrebný dohľad inštruktora, vodcu alebo lídra. Tieto programové prvky sa nenašívajú na rovnošatu.
6. Vodcovia oddielov, resp. oddielové rady majú aspoň raz ročne vyhodnotiť výchovný program realizovaný v oddiele a družinách.

VII. Programový cyklus

1. Pod programovým cyklom sa rozumie plán a proces tvorby, realizácie a vyhodnocovania výchovného programu. Delí sa na 2 časti:
  - a. rozvoj programu,
  - b. implementácia programu.
2. Čo sa týka programového cyklu, zabezpečujú jednotlivé úrovne skautskej organizácie primárne tieto činnosti:
  - a. medzinárodná úroveň (WOSM/WAGGGS): ochrana základných skautských princípov,
  - b. národná úroveň: analýza potrieb mladých ľudí, rozvoj výchovného programu,
  - c. oblastná úroveň: rozširovanie a propagácia výchovného programu,
  - d. lokálna (zborová) úroveň: analýza potrieb mladých ľudí, implementácia výchovného programu.
3. Činovníci SLSK môžu v rámci programového cyklu zastávať nasledujúce roly:
  - a. facilitátor, ktorý vytvára vhodné podmienky pre mladých ľudí, aby získali priestor pre učenie sa v skautskom hnutí,
  - b. vývojár, ktorý vyhodnocuje, analyzuje a navrhuje výchovný program podľa potrieb mladých ľudí, pričom zohľadňuje aj súčasné trendy,
  - c. podporovateľ, ktorý pomáha pri rozvoji a implementácii výchovného programu.

VIII. Rozvoj programu

1. Rozvoj programu je proces pravidelného prehodnocovania a upravovania výchovného programu, aby tento zodpovedal meniacim sa potrebám mladých ľudí v spoločnosti. Cieľom tohto procesu je teda vo všeobecnosti skvalitnenie výchovného programu.
2. Rozvoj programu zahŕňa ako vytváranie nových programových prvkov, tak aj revíziu a prípadnú úpravu existujúcich.
3. Pri rozvoji programu je potrebné (metóda RACE od WOSM):
  - a. pamätať na poslanie, princípy a metódu skautského hnutia,
  - b. analyzovať súčasné trendy týkajúce sa potrieb mladých ľudí, ako aj spoločnosť, v ktorej žijú,
  - c. zohľadňovať ciele, plány a priority SLSK,
  - d. vyhodnocovať reálne skúsenosti so súčasným výchovným programom.
4. Samotný proces rozvoja programu (v angličtine známy ako RAP) sa skladá z týchto krokov, na ktoré je potrebné pamätať:
  - a. Vytváranie cieľov:
    - i. výchovné zameranie skautingu – určiť ho na základe analýzy poslania, princíпов a metódy skautingu,
    - ii. šesť oblastí rozvoja – rozobrať bližšie jednotlivé oblasti rozvoja u mladých,
    - iii. konečný výchovný cieľ – nastaviť a definovať výchovné ciele, ktoré predstavujú konečný výsledok výchovného procesu.
  - b. Rozdelenie podľa veku:
    - i. vekové kategórie – rozdelenie mladých do vekových kategórií podľa vospelosti a záujmov,
    - ii. výchovne ciele podľa veku – rozdelenie výchovných cieľov podľa vekových kategórií so zameraním sa postupného rozvoja až ku konečnému výchovnému cieľu.
  - c. Metódy fungovania programu v praxi:
    - i. výchovné aktivity na úrovni oddielu a družiny, hlavne sľub a zákon,
    - ii. stúpajúca náročnosť a miera samostatnosti vo vekových kategóriách,
    - iii. programová ponuka so zameraním hlavne na systém osobného napredovania.
5. Dôležitou súčasťou rozvoja výchovného programu je jeho hodnotenie, ktoré sa realizuje viacerými spôsobmi:
  - a. vlastné hodnotenie Programovej rady,
  - b. hodnotenie na úrovni oddielu a družiny,
  - c. zisťovanie potrieb členov a oddielov v rámci programu,
  - d. monitoring spokojnosti každej vekovej kategórie,
  - e. hodnotenie kvality,
  - f. nástroj samohodnotenia GSAT od WOSM.

IX. Implementácia programu

1. Pod implementáciou programu sa rozumie zavedenie výchovného programu do aktívnej činnosti nižších organizačných zložiek. To zahŕňa okrem iného propagáciu výchovného programu, asistenciu a poradenstvo pri práci s ním.
2. Okrem oblastnej a lokálnej úrovne sú do procesu implementácie programu aktívne zapojené hlavne nasledujúce funkcie a tímy:
  - a. oblastné programové spojky: vo svojich oblastiach rozširujú povedomie o výchovnom programe, pomáhajú s jeho realizáciou a získavajú naň spätnú väzbu; ich kompetencie bližšie popisuje [Interná smernica Programovej rady - Práva a povinnosti členov Programovej rady](#).
  - b. tajomník Programovej rady,

- c. služby Programovej rady ako nástroj na podporu a implementáciu výchovného programu,
- d. vzdelávacie kurzy RpV, primárne radcovské kurzy, líderské rangerské školy a vodcovské lesné školy,
- e. Hlavný kapitanát vodných skautov,
- f. iné materiály ako letáky, plagáty, články v skautských médiách.

ZÁVEREČNÉ A ZRUŠOVACIE USTANOVENIA

1. Táto kapitola Organizačného poriadku je záväzná pre všetkých členov SLSK.
2. Dátumom účinnosti tejto kapitoly Organizačného poriadku sa ruší pôvodná 12. kapitola Organizačného poriadku SLSK – Výchovný program.

Príloha č. 01: Odkazy na zdroje a užitočné materiály

[World Scout Youth Programme Policy](#)

https://www.scout.org/sites/default/files/library_files/YouthProgrammePolicy_EN-Final_1.pdf

- Základný dokument WOSM k výchovnému programu

[World Scout Youth Programme Policy - Prezentácia](#)

https://www.scout.org/sites/default/files/library_files/WSYP%20Policy%20Presentationc.pdf

- Prehľadná prezentácia k výchovnému programu od WOSM

[Renewed Approach to Programme \(RAP\)](#)

https://www.scout.org/sites/default/files/library_files/RAP_Toolbox_EN.pdf

- Nástroj na tvorbu alebo revíziu výchovného programu od WOSM

[Renewed Approach to Programme \(RAP\) - Prezentácia](#)

https://www.scout.org/sites/default/files/library_files/RAP_Generalc_0.pdf

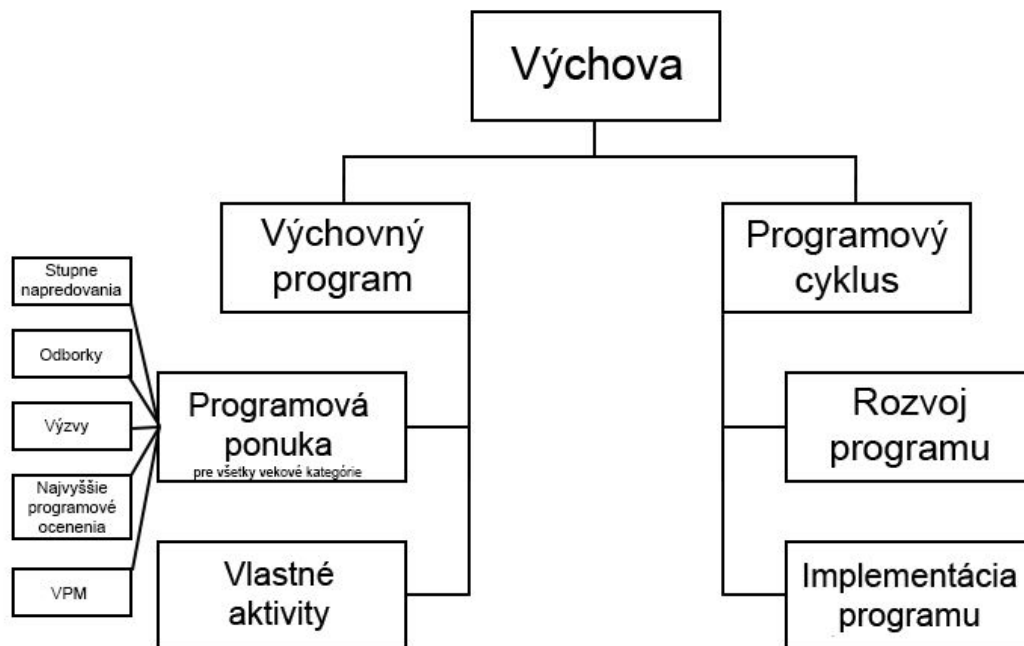
- Prehľadná prezentácia k systému RAP

[Youth Programme Self-Assessment Tool](#)

https://www.scout.org/sites/default/files/library_files/YP%20Self%20Assessment_EN_0.pdf

- GSAT nástroj od WOSM na hodnotenie výchovného programu skautskej organizácie

Príloha č. 02: Schéma systému výchovy SLSK

Príloha č. 03: Sumár právomocí hodností k programu

Úprava programovej ponuky					
	Stupne napredovania	Odborky	Výzvy	Voľné programové moduly	Najvyššie programové ocenenia
Radca	Víťatá Skauti	Víťatá Skauti	-	Víťatá Skauti	-
Líder	Víťatá Skauti Rangeri	Víťatá Skauti	-	Víťatá Skauti Rangeri	-
Vodca	Víťatá Skauti Rangeri Roveri	Víťatá Skauti Rangeri Roveri	Víťatá Skauti Rangeri Roveri	Víťatá Skauti Rangeri Roveri	Vičí skaut Medvedí skaut
Inštruktor	Víťatá Skauti Rangeri Roveri	Víťatá Skauti Rangeri Roveri	Víťatá Skauti Rangeri Roveri	Víťatá Skauti Rangeri Roveri	Vičí skaut Medvedí skaut

	Spätné uznávanie programu (okrem výziev a najvyšších programových ocenení)	Schválenie vlastných programových prvkov (ktoré sa nenašívajú na rovnošatu)	Umožniť členovi plniť programovú ponuku staršej vekovej kategórie
Radca	Áno	Nie	Nie
Líder	Áno	Áno	Nie
Vodca	Áno	Áno	Áno
Inštruktor	Áno	Áno	Áno